

Politika vychádza v ústrety výskumu

V meste Szentendre (Maďarsko), sídle ústredia Regionálneho environmentálneho centra (REC) pre strednú a východnú Európu, sa 19. a 20. mája 2012 konal tretí seminár o udržateľnej mobilite s názvom *Politika vychádza v ústrety výskumu*. Zúčastnilo sa ho viac ako 55 účastníkov z európskych štátov. Účastníkmi boli vedeckí a pedagogickí pracovníci, výskumníci z univerzít, dopravní inžinieri, politici, projektanti, urbanisti.

Zameranie seminára

Seminár sa týkal hlavne scenárov možností udržateľnosti mobility, potreby prepojenia výskumu s politikou, čo by malo viesť k príprave a prijímaniu takých rozhodnutí, ktoré umožnia udržateľnosť mobility do budúcnosti. Diskutovalo sa o otázkach aplikácie dobrých skúseností pri budovaní týchto scenárov ako nástrojov politiky, prehľadnocovali sa spoločne vyvinuté výskumné práce z oblasti trvalo udržateľnej mobility, rokovalo sa o tom, ako prispieť k udržaniu činnosti siete CORPUS v oblasti mobility, o možnostiach tejto siete poskytovať podklady a znalosti v danej oblasti európskym tvorcom politiky a aj výskumníkom. Hovorilo sa aj o poznatkoch, týkajúcich sa inovatívnych foriem a metód efektívneho šírenia a propagovania nových vedomostí pre odborné inštitúcie aj verejnosť.

Program

Konferenciu otvoril a viedol riaditeľ pre medzinárodné vzťahy a strategický rozvoj REC Kent Richardson-Provansal. Úvod patrilo Dr. Gerdovi Shollovi z Inštitútu pre výskum ekologickej ekonomie (IÖV), koordinátorovi projektu CORPUS. O národných a medzinárodných scenároch venovaných tvorbe politiky v oblasti udržateľnosti mobility informoval Dr. Frieder Rubik (IÖV), predseda série workšopov. Ilustroval to na štyroch vybraných scenároch, ktoré účastníci dostali vopred. Diskutovalo sa o možných budúcich variantoch mobility priamo pri vopred pripravených a rozvesených plagátoch, čo bolo súčasťou cvičenia vedeného Francoisom Jégou z Strategických projektových scenárov. Interaktívne cvičenia boli zaujímavým spustením programu seminára, čo sa prejavilo aj vo veľkom záujme a aktivite účastníkov. Cvičenie poskytlo účastníkom možnosť predkladať vlastné predstavy o požiadavkách na udržateľnosť mobility v budúcnosti vo vzťahu k štyrom vybraným subsceňarom: spoločné služby mobility, zmena životného štýlu, reálne ceny prepravy, pomalé pohyby a spoločné priestory.

Robin Hickman z Barlett School of Planning, University College London prezentoval vlastné skúsenosti so scenármi a poskytol niekoľko rád týkajúcich sa otázky: čo funguje a prečo? Virginie Lasserre z Centra pre štúdium sietí, dopravy, urbanizmu a verejných stavieb, Ministerstvo pre ekológiu, udržateľný rozvoj, dopravu a bytovú výstavbu, Francúzsko, sa zamerala na francúzske príklady scenárov pre oblasť udržateľnej mobility. Podľa jej skúsenosti, technika scenárov je novým spôsobom. Napríklad v kontexte urbanistického plánovania môže poskytnúť výhody pri príprave politiky v dlhodobých plánoch, avšak ešte bez jej širšej implementácie vo Francúzsku. Generálna riaditeľka sekcie mobility a dopravy Európskej komisie Maria Cristina Marolda a Ries Kamphof z Európskeho metropolitného inštitútu (EMI) debatovali s účastníkmi o potrebách orientácie výskumu do budúcnosti. Ries Kamphof predstavil výskumný program EMI o trvalo udržateľnej mobilite v mestách. Potom účastníci, rozdelení do piatich tematických diskusných skupín, prijímali a modifikovali výskumné programy orientované na danú oblasť: intermodalita, plánovanie, nové typy modality a manažmentu mobility, aspekty správania sa v rámci trvalo udržateľnej mobility a internacionalizácia externalít. Výsledky vypracované v skupinách boli následne prezentované všetkým účastníkom.

Alex Danielle predstavil webovú stránku platformy CORPUS (www.scp-knowledge.eu) a stránku CORPUS-u na Facebooku.

Výmena skúseností

V rámci skupiny orientovanej na plánovanie som prezentoval vlastné skúsenosti a metódy prípravy dopravnoinžinierskych podkladov pre návrhy riešení dopravy v rámci územných plánov, s dôrazom na nevyhnutnosť stanovenia nezávisle premenných štruktúrnych veličín podľa územných entít (urbanisticko-dopravných okrskov), ktoré sú nevyhnutné

V úvode vystúpil Dr. Gerd Scholl, koordinátor projektu CORPUS

Interaktívne cvičenia boli súčasťou programu

pre analýzu súčasného stavu a pre vypracovanie prognóz dopravy. V územných plánoch tieto údaje často chýbajú. V rámci územných plánov je najlepšia možnosť ich kvantifikácie. Bez nich je nemožné využívať najnovšie matematické a štatistické metódy, ani navrhovať energetické zásobovanie, vodné hospodárstvo a iné odvetvia spojené so životom príslušného územia. Nie je možné na potrebnej úrovni vypracovať ani dopravnoinžiniersku dokumentáciu (DID) pre expertízne posudzovanie návrhov koncepcií riešenia dopravy, výbery najlepších variantov vedenia trás ciest a ich kategórií ap. DID sa musí vypracovať v súlade s dopravnoinžinierskymi metódami používanými v súčasnosti vo svete. Všetky sú založené na analýzach a matematických metódach výpočtov objemov vznikajúcej dopravy, ich distribúcie do príslušných dopravných a prepravných vzťahov, matematických modelov zaťaženia komunikačných sietí, ktorými sa preukazuje schopnosť siete uspokojiť terajšie i budúce požiadavky na dopravu a prepravu v riešenom území, vrátane spätnej väzby na urbanistický koncept riešenia. DID. Zároveň poskytuje detailné podklady pre dimenzovanie dopravných zariadení, environmentálne výpočty, výpočty ekonomickej efektívnosti investícií do dopravných stavieb atď. V skupine pracovali a diskutovali účastníci z univerzít, REC, výskumníci z Portugalska, Anglicka, Maďarska, Srbska, Holandska. Výsledky diskusií sa predstavili v pléne a zaznamenali v záveroch konferencie.

Nové trendy

Seminár ukončila tvorivá diskusia o nových myšlienkach, spôsoboch a možnostiach, ako zlepšovať interakciu a výmenu skúseností a znalostí, udržať ju aj po workshope. Diskutovalo sa aj o možnostiach zachovania siete CORPUS pre oblasť udržateľnej mobility ako platformy znalostí vysokej hodnoty. Závery zo seminára pripravil Dr. Frieder Rubik v mene konzorcia CORPUS, z ktorých som pri písaní tohto príspevku čerpal aj ja.

Odporúčania

Na všetkých úrovniach štátnej správy a samosprávy by bolo vhodné, aby si politici sami vytvárali vlastné názory aj tým, že si osvoja osobné diskusie s výskumníkmi, a tak sa lepšie pripravili na prijímanie rozhodnutí, vedeli lepšie posudzovať názory svojich poradcov a vyhodnocovať variantné riešenia v rámci rôznych možných scenárov rozvoja a zmien v danej oblasti. Pri rozhodovaní príslušných orgánov je dôležitá zhoda názorov volených zástupcov občanov. Zvýšením sociálneho povedomia, dobrej informovanosti verejnosti a jej spoluúčasti na tvorbe a formulovaní scenárov, ako aj ich hodnotení, sa zvyšuje aj podpora ich prijímania verejnosťou. Je dôležité, aby dobre pripravený politik bol schopný lepšie budovať konsenzus, a tak prispel k prijímaniu prospešných rozhodnutí týkajúcich sa príslušných územných celkov, čo je možné len vtedy, ak sa s nimi stotožní aj verejnosť žijúca v príslušnom územnom celku.

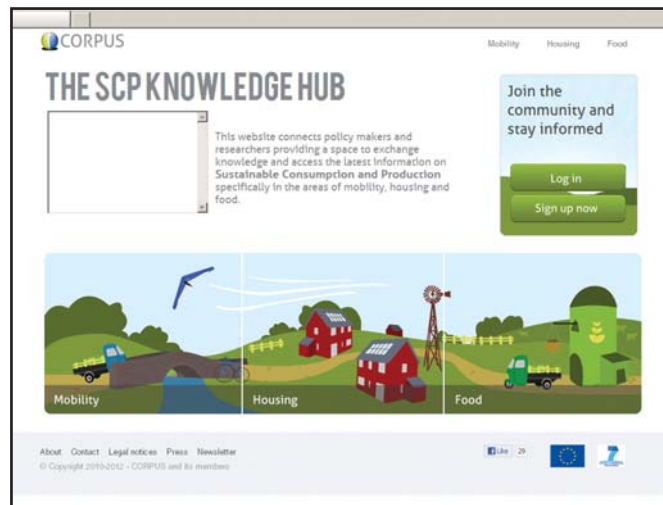
Na záver

Odporúčam zainteresovaným odborníkom, aby sa podrobnejšie oboznámili s materiálmi REC Szentendre a CORPUS-u. Sú vypracované na vysokej odbornej úrovni a môžu byť inšpiratívne aj užitočné a vhodné pre implementáciu do činnosti projektantov i inštitúcií u nás. Udržateľná mobilita obyvateľstva bude aj pre Slovensko veľmi dôležitou úlohou pre politikov, urbanistov aj projektantov v profesii doprava.

Seminár bol pripravený na vysokej organizačnej úrovni pracovníkmi REC Szentendre, Maďarsko. Jeho obsah bol vhodne zostavený, čo sa prejavilo na aktivite všetkých účastníkov seminára.

Ing. Tomáš Kysel'
METAG
Banská Bystrica

Foto: Juraj Kostírik

Podnikateľská cena za životné prostredie EÚ 2012

Európsky komisár pre životné prostredie Janez Potočnik 24. mája 2012 vyhlásil v rámci Zeleného týždňa víťazov európskych ocenení pre podnikateľov za ochranu životného prostredia (European Business Awards for the Environment, EBAE) za rok 2012. Päť ocenených subjektov získalo uznanie za svoj prínos k udržateľnému rozvoju v týchto kategóriách: inovácie v oblasti riadenia, produktov a postupov, medzinárodná obchodná spolupráca, podnikanie a biodiverzita. V roku 2012 ocenenie získali: Marks & Spencer (Spojené kráľovstvo) za riadenie; Aquamarine Power (Spojené kráľovstvo) za produkt; Umicore (Belgicko) za postup; INENSUS GmbH (Nemecko) za medzinárodnú obchodnú spoluprácu a Slovenské elektrárne, a. s. (Slovensko) za podnikanie a biodiverzitu.

Janez Potočnik pri tejto príležitosti uviedol: „Účinné využívanie zdrojov je základným predpokladom vybudovania konkurencieschopnej a udržateľnej Európy. Ocenené spoločnosti dokázali, že je možné a aj želané skĺbiť zdravý podnikateľský prístup s ochranou životného prostredia. Sú príkladom ekologického rastu v praxi, za čo im patrí môj obdiv.“

Najväčší záujem uchádzačov vyvolala nová kategória Podnikanie a biodiverzita. Víťazi sa vybrali z užšieho zoznamu 14 kandidátov z 9 európskych krajín. Ide o spoločnosti, ktorým sa darí využívať inovácie tak, že sú konkurencieschopné a dosahujú vynikajúce environmentálne výsledky.

Ocenenie za podnikanie a biodiverzitu sa udeľuje spoločnosti, ktorá preukázateľne dosiahla výnimočné výsledky pri zastavení straty biodiverzity a podpore prírodných ekosystémov. Ako prvá ju získala spoločnosť Slovenské elektrárne, a. s., za projekt *Energia pre krajinu – záchrana najväčších živočíšnych druhov v slovenských pohoriach*. Porota vyzdvihla,

že okrem podpory sústavy NATURA 2000 a vytvárania udržateľných verejno-súkromných partnerstiev podnik do projektu zapojil aj zamestnancov a miestne obyvateľstvo. Je vzorom cezhraničnej sociálnej zodpovednosti podnikov a financovania biodiverzity. Pozri <http://www.seas.sk>. Ocenený projekt sa uskutočňoval v území Tatranského národného parku. Ďalšie informácie: <http://ec.europa.eu/environment/awards/>